

2. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 01.11. 2020 р.: (офіц. текст). – К. : Паливода А.В., 2020. – 264 с. – (Кодекси України).
3. Кримінально-процесуальний кодекс України від 28.12.1960 р. № 1001-25 в ред. від 04.02.2020 р. // <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Андрушко П. П. Об'єкт кримінально-правової охорони, об'єкт злочину, об'єкт злочинного посягання та об'єкт злочинного впливу: основний зміст понять та їх співвідношення. *Адвокат*. 2011. № 12 (135). С. 4–10.
5. Александров Ю. В. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. К.: Юридична думка, 2004. 352 с. URL: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/697/24/>.
6. Уголовное право Украины. Общая часть: учебник / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов и др. К.: Юрінком Інтер, 2003. 512 с.
7. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2341-141>.
8. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. 2-е вид., перероб. і допов. / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін.; за ред. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. К.: Юрінком Інтер, 2005. 480 с.
9. Бандурка І. О. Об'єкт злочину як кримінально-правова категорія. *Право.ua*. 2015. № 2. С. 70–75.
10. Василяка О. К. Родовий об'єкт господарських злочинів: дискусійні питання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Право». 2016. № 41. Т. 2. С. 110–112.

Юр'єв Денис Сергійович

викладач кафедри фінансових та стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Некlesa Олександр Вікторович

викладач кафедри фінансових та стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ВІД КРИМІНАЛЬНИХ ПОСЯГАНЬ В РОЗРІЗІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Актуальність даної тематики не викликає жодного сумніву, адже наразі великого розвитку та важливого соціально-правового становища в суспільстві та державі набуває цифрова економіка, яка приходить на місце вже застарілої ринкової економіки. Проте, перш ніж впроваджувати її в основні економічні важелі державної економічної системи, необхідно комплексно дослідити її переваги та недоліки. Необхідно відзначити, що на сьогодні, основним нашим завданням буде дослідження саме безпеки використання та впровадження тих

механізмів, які повинні будуть задіяними при реалізації перенаправлення курсу економічної сфери державного регулювання, та забезпеченням механізмів її безпеки від злочинних кримінальних посягань в цілому.

Ефективна секторальна структура економіки, що відповідає соціально орієнтованій моделі економіки ринкового типу та базується на використанні як конкурентних переваг у світовому поділі праці, так і економічних переваг міжнародної інтеграції, є гарантом незалежності будь-якої країни й запорукою її динамічного розвитку. Отже, нині неможливо не враховувати такий великий та важливий сектор економіки, як цифрова економіка. На чолі цієї економіки стоять інформаційні та комунікаційні технології, а також всевітня інтернет-мережа, що дає змогу здійснювати багатогранний розвиток, створювати нові ринки, обмінюватися досягненнями та іншим досвідом учасників. Зі зростанням населення й споживання ресурсів у сучасному світі цифрова економіка не обмежує свого впливу тільки сферою бізнесу й торгівлі. Вона також має не менший вплив на галузь освіти та банківську сферу. Зрозуміло, що це стосується лише високорозвинених країн «золотого мільярда», але все більше зачіпає країни так званого другого й третього світу.

Одним з основних механізмів забезпечення кримінологічної безпеки, можна вважати моніторинг факторів, що визначають кримінологічні загрози. Так, в сучасних умовах необхідно отримання відомостей про результати моніторингу соціально-економічного розвитку соціально-економічної та соціально-політичної ситуації в країні. Особливу увагу слід приділяти дослідженню злочинності та проблемних питань протидії її проявів. Отримані результати дослідження дозволять визначити прогноз зміни структури протиправних проявів і виявити особливості впливу розвитку цифрових технологій на зміни, що відбуваються не тільки в економічній, політичній і соціальній сфері, але і в структурі злочинності. [1]

Статистичні звіти, які представлені на сайтах правоохоронних органів повністю не відображають реальної картини криміногенної ситуації в країні. Найчастіше досліджуються тільки статистичні показники зареєстрованої злочинності, в рідкісному випадку - вказується збиток. Прийшов час відмовитися від такого роду моніторингу та здійснювати аналіз, основою якого повинні стати результати роботи з використанням методів і програм штучного інтелекту, аналізу великих даних і математико-статистичних методів. Така підготовка повинна вестися абсолютно на новому методологічному рівні. Якщо весь названий масив інформації постійно поповнювати і аналізувати з урахуванням нових цифрових технологій, то буде сформований новий, неповторний обсяг профільної інформації про злочинність, який може стати основним і навіть ключовим джерелом здобуття інформації для оперативно – розшукової діяльності правозахисних органів та допоміжною підмогою для підвищення якісної та ефективної діяльності всіх суб'єктів. Для реалізації зазначеного необхідно:

Заборонити в політичних цілях використовувати кримінальну статистику;

Створити єдину базу даних по злочинності, яка буде орієнтована на машинну обробку даних і кількісний аналіз, що дозволить «використовуючи одні фрагменти даних, витягувати глибші висновки з інших, здавалося б, не пов'язаних з першими базами даних»;

Поповнювати базу даних відкритих досліджень злочинності, внутрішньою статистикою правоохоронних органів, при цьому провести поділ за критерієм достовірності інформації про події, ситуації, суб'єкти, організації і т.п.;

Доповнити інформацією про діяльність громадських приймалень, молодіжних і ветеранських організацій, навчальних закладів, а також результатами моніторингу в інтернет-середовищі;

Приділити особливу увагу аналізу та прогнозування злочинності, з її регіональним аспектом, особистості злочинця, причинного комплексу з метою прогнозування та протидії тим новим викликам кримінологічної безпеки, яким необхідно протистояти. [2, с.167-174]

Саме результати такої діяльності повинні бути покладені в основу підготовки цільових програм з протидії злочинності в сфері економіки. Наступним механізмом забезпечення кримінологічної безпеки є прогнозування соціально-економічного, соціально-політичного розвитку суспільства і соціальних наслідків, з урахуванням факторів і процесів, що загрожують кримінологічної безпеки держави. У їх числі мова повинна йти і про наукове передбачення в сфері протидії злочинності. Вона дозволяє на основі результатів спостережень, вивчення закономірностей і тенденцій, особливо кримінологічних закономірностей суспільних відносин і результатів науково обґрунтованого кримінологічного прогнозу, вивчення законодавчої бази і визначення певних станів, що визначають злочинні прояви, прогнозувати властивості злочинних проявів в майбутньому. [3]

Таким чином можемо підсумувати, що перехід до цифровізації всього масиву економічних відносин суспільства і держави в цілому – є безповоротним процесом, який супроводжується великими позитивними змінами, які комплексно вплинуть на покращення рівня економічної сфери державного регулювання. Також це може бути підставою для подальшого комплексного розгляду питання про внесення нових статей у кримінальне та кримінально-процесуальне законодавство у сфері новоствореної та впровадженої цифровізації економічних процесів суспільства і держави.

Список використаних джерел:

1. What is digital economy? Unicorns, transformation and the internet of things [www2.deloitte.com](https://www2.deloitte.com/mt/en/pages/technology/articles/mt-what-is-digital-conomy.html). Retrieved from <https://www2.deloitte.com/mt/en/pages/technology/articles/mt-what-is-digital-conomy.html>
2. Паршина О.А., Паршин Ю.І., Савченко Ю.В. Економічна безпека в умовах діджиталізації: сучасний стан та перспективи розвитку інформаційного

суспільства : Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2019. № 2, м. Дніпро, с. 167-174.

3. Цифрова адженда України – 2020 («Цифровий порядок денний» – 2020). Концептуальні засади (версія 1.0). Першочергові сфери, ініціативи, проекти «цифровізації» України до 2020 року. [Електронний ресурс] / HITECH office. – грудень 2016. – 90 с. URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>.